

Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

www.gazeta.bsu.by

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V і XV Нацыянальных конкурсаў друкаваных СМІ «Залатая літара»
ў намінацыях «Найлепшая шматтыражная газета», «Найлепшыя матэрыялы
навуковай, навукова-папулярнай тэматыкі»

19 кастрычніка 2022 года, № 11 (2262)

ПРЫЗНАЧЭННІ

Дырэктарам ІППК суддзяў, работнікаў пракуратуры, судоў і ўстаноў юстыцыі БДУ прызначана Аксана Мікалаеўна ЗДРОК

Новага кіраўніка 10 кастрычніка прадставіў працоўнаму калектыву рэктар БДУ Андрэй Кароль на пасяджэнні Інстытута перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі суддзяў, работнікаў пракуратуры, судоў і ўстаноў юстыцыі БДУ. Кіраўнік ВУ пазначыў ключавыя прафесійныя якасці Аксаны Мікалаеўны, сярод якіх глыбокія веды прававой галіны, педагогічны, навуковы і практычны досвед працы ў БДУ і розных галіновых ведамствах.

Валерый Мікалаевіч Гадуноў, дырэктар інстытута з 2002 па 2022 год, пераведзены на пасаду прафесара юрыдычнага факультэта БДУ. Ён стаў ля вытокаў стварэння інстытута, зрабіў, як адзначыў рэктар, значны ўнёсак у развіццё сістэмы юрыдычнай адукацыі Беларусі. У яго адрас прагучалі падзячныя словы за прафесіяналізм, неабыхавае стаўленне да працы і якасную падрыхтоўку кадраў для юрыдычных структур.

У звароце да калектыву Аксана Здрок пазначыла, што мяккае стаўленне да людзей і цвёрдае рашэнне праблем дазволіць развіваць інстытут з улікам запатрабаванняў часу. Яна з прызнаннем і падзякай звярнулася да свайго папярэдніка і падкрэсліла, што для яе прырытэтным з'яўляецца таксама захаванне ўкаранёных Валерыем Мікалаевічам пераемнасці і традыцый.

Аксана Мікалаеўна ў 1995 годзе з адзнакай скончыла юрыдычны факультэт БДУ па спецыяльнасці «правазнаўства», у 1997 годзе – аспірантуру ВУ, а ў 2013 годзе – факультэт перападрыхтоўкі Інстытута дзяржаўнай службы Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь па спецыяльнасці «кіраванне персаналам». У 1999 годзе абараніла кандыдацкую дысертацыю на тэму «Абарона правоў і інтарэсаў непаўналетніх у грамадзянскім судаводстве», а ў 2019 годзе – доктарскую дысертацыю на тэму «Прымірэнчыя працэдурныя ў цывільным працэсе».

У БДУ кар'ера Аксаны Мікалаеўны пачалася з 1997 года. Прайшла шлях ад выкладчыка кафедры грамадзянскага працэсу і працоўнага права юрыдычнага факультэта да загадчыка і прафесара дадзенай кафедры. З 2019 года па 2022 год працавала на пасадзе прарэктара па вучэбнай рабоце і адукацыйных інавацыях БДУ.

Ажыццяўляе актыўную грамадскую дзейнасць па прасоўванні медыяцыі ў Беларусі. З'яўляецца кіраўніком падпраграмы «Права» Дзяржаўнай комплекснай праграмы навуковых даследаванняў на 2021–2025 гады, членам навукова-кансультацыйнага савета пры Вярхоўным Судзе Рэспублікі Беларусь. Аўтар звыш 200 навуковых прац, у тым ліку дзвюх манаграфій.

У лік навуковых інтарэсаў уваходзяць пытанні грамадзянскага і гаспадарчага судаводства, прававога статусу непаўналетніх, параўнальнага правазнаўства, медыяцыі.

БДУ актывізуе супрацоўніцтва з расійскімі ВУ ў рамках Саюзнай дзяржавы

Дэлегацыя Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта на чале з рэктарам Андрэем КАРАЛЁМ удзельнічала ў форуме па пытаннях бяспекі і супрацоўніцтва Расіі і Беларусі «Межы Саюзнай дзяржавы». Абмеркаванне агульных выклікаў ВУ ў сферы вышэйшай адукацыі, навукі і моладзевай палітыкі адбывалася ў рамках форуму 4–5 кастрычніка ў Светлагорску (Калінінградская вобласць, Расія).

БДУ і МДІМА МЗС Расіі падпісалі мемарандум аб паразуменні. Дакумент заверылі кіраўнікі ўстаноў Андрэй Кароль і Анатоль Таркуноў. Бакі ўмовіліся пра абмен дэлегацыямі, досведам, узаемны ўдзел у навуковых канферэнцыях, семінарах і сімпозіумах. Таксама плануецца распрацоўка сумесных адукацыйных і навучальных праграм двойнога дыплама, правядзенне даследаванняў, якія ўяўляюць узаемную цікавасць.

Дадзеныя дамоўленасці і пытанні пра далейшае ўзаемадзеянне ВУ Беларусі і Расіі ва ўмовах новых выклікаў дэталёва былі разгледжаны падчас панэльных пасяджэнняў і працы тэматычных секцый. Мадэратарам

адной з іх – «Сацыягуманітарныя аспекты бяспекі: агульныя прырытэты Расіі і Беларусі» – выступіў Андрэй Кароль. У прыватнасці, прайшло абмеркаванне рэалізацыі сумесных ініцыятыў у сферы адукацыі, навукі і моладзевай палітыкі, актывізацыі саюзнага ўзаемадзеяння ў мэтах адукацыйнай, навукова-тэхналагічнай, культурнай і эканамічнай інтэграцыі. Адбыўся абмен прапановамі па далейшым фарміраванні культурна-гістарычнага адзінства краін, умацаванні лічбавага суверэнітэту і развіцці грамадства ва ўмовах знешняга інфармацыйна-псіхалагічнага ціску.

Таксама на пляцоўках форуму Андрэй Кароль правёў шэраг перамоў з расійскімі партнёрамі, у прыватнасці, з прэзідэнтам Балтыйскага федэральнага ўніверсітэта імя І. Канта Андрэем Клемешавым. Кіраўнікі ВУ дэталёва разгледзелі дамоўленасці пра супрацоўніцтва, якія рэгулююцца падпісанай у 2008 годзе дамовай, і абмяняліся ініцыятывамі па ўмацаванні партнёрства ў галіне адукацыі і навукі. Акрамя таго, за працяглае і плённае супрацоўніцтва рэктар Андрэй Кароль уручыў нагрудны знак «100 гадоў БДУ» Андрэю Клемешаву.

На пляцоўках форуму працавалі каля 100 вядучых экспертаў, навукоўцаў з розных універсітэтаў, акадэміі, бізнес- і грамадскіх арганізацый Беларусі і Расіі. Удзельнікамі дыскусій выступілі прадстаўнікі органаў дзяржаўнай улады – Савета Федэрацый Федэральнага Сходу Расіі, Палаты прад-

стаўнікоў Нацыянальнага Сходу Беларусі, Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы, Урада Калінінградскай вобласці.

Вынікам працы форуму стаў праект рэзалюцыі пра скаардынаваны падыходы экспертна-навуковай супольнасці Беларусі і Расіі да ўмацавання двухбаковай інтэграцыі ў рамках Саюзнай дзяржавы.

Нагадаем, што сёлета БДУ заключыў шэраг дамоў пра супрацоўніцтва з расійскімі ВУ падчас працы IX Форуму рэгіянаў Беларусі і Расіі, які праходзіў у Гродне. Акрамя таго, у гэтым годзе былі падпісаны мемарандум аб паразуменні з Расійскай акадэміяй адукацыі, пагадненні аб супрацоўніцтве з Варонежскім дзяржаўным ўніверсітэтам і Варонежскім дзяржаўным тэхнічным ўніверсітэтам, адбыліся сустрэчы па пытаннях супрацоўніцтва ў сферы навукі, адукацыі і акадэмічнай мабільнасці з прадстаўнікамі ўніверсітэтаў Курскай, Свэрдлоўскай, Ніжагародскай абласцей.

Агульная адукацыйная і навукова-тэхналагічная прастора Саюзнай дзяржавы дазваляе ўстановам вышэйшай адукацыі дзвюх краін сумесна вырашаць пытанні падрыхтоўкі кадраў, правядзення навуковых даследаванняў, міжкультурных зносін студэнтаў і інш. Найбольш плённыя ініцыятывы па інтэграцыі навуковага патэнцыялу ВУ Расіі і Беларусі стануць асновай для забеспячэння інавацыйнага развіцця эканомікі і сацыяльнай сферы Саюзнай дзяржавы.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

аБДУманы шлях Святланы Харытонавай

Загадчык кафедры перыядычнага друку і вэб-журналістыкі факультэта журналістыкі БДУ, кандыдат філалагічных навук, дацэнт Святлана ХАРЫТОНАВА ў бягучым годзе атрымала грант Прэзідэнта на распрацоўку канцэпцыі мадэрнізацыі масава-інфармацыйнай дзейнасці нацыянальных дзіцячых медыя. Мы пагутарылі з ёй пра тое, як першыя навуковыя работы выліліся ў маштабную даследчыцкую працу.

Выбар адзін – найлепшы ўніверсітэт

Непарыўная сувязь Святланы Вячаславаўны з Белдзяржуніверсітэтам бярэ пачатак у 2000 годзе, калі яна паступіла ў філалагічны клас Ліцэя БДУ. Ліцэйскія педагогі дапамаглі дзяўчыне зарыентавацца ў моры прафесій, і выбар месца далейшага навучання стаў для яе заканамерным.

– Ва ўсе часы ліцэйцы славіліся добрай падрыхтоўкай. Таму пасля Ліцэя БДУ выбар быў адзін – паступленне ў найлепшы ўніверсітэт краіны, канешне ж, на адзін з самых прэстыжных факультэтаў. А факультэт журналістыкі заўсёды знаходзіўся сярод першых. Таму пытанне – чаму менавіта журфак, а не нешта іншае – у мяне не стаяла, – дзеліцца Святлана Вячаславаўна.

Найлепшыя кіраўнікі і самабытны напрамак навуковай дзейнасці

Найбольш усвядомленым погляд на будучую прафесію стаў пасля знаёмства студэнткі Святланы Харытонавай з загадчыкам кафедры перыядычнага друку (цяпер – кафедра перыядычнага друку і вэб-журналістыкі. – І. І.) Аляксандрам Сворабам, які праз некаторы час стаў яе навуковым кіраўніком і калегам. Расказваючы пра гэтага чалавека, яна не хавае ўсмешкі, называе Аляксандра Канстанцінавіча настаўнікам, які заўсёды па-бацькоўску клапаціўся пра яе, падтрымліваў і дапамог вызначыцца з навукова-выкладчыцкім шляхам на факультэце. Ды і напрамкам, які даследчыца распрацоўвае зараз, Аляксандр Свораб зацікавіў яе на занятках па дыягностыцы перыядычных выданняў: для дзяўчыны гэтыя пары заўсёды хавалі ў сабе новае, нязведанае і цікавае.

– Чаму я аддала перавагу менавіта дзіцячай перыядыцы? Пачынаючы з першага курса, на журфаку студэнтам прапаноўвалі розныя

Святлана Вячаславаўна падчас абароны доктарскай дысертацыі

тэмы, расказвалі пра ўсемагчымыя напрамкі функцыянавання журналістыкі. Пытанні развіцця дзіцячых СМІ закраналіся, але павярхоўна. Яны заставаліся па-за кадрам, нягледзячы на тое, што гэты сегмент – найважнейшы ў нацыянальнай медыясферы, бо ён адказвае за выхаванне будучага пакалення беларусаў. Паступова навуковыя работы па перыядыцы для дзяцей знайшлі ўласнае ў самастойнай навуковай галіне – беларускай дзіцячай журналістыцы. Распрацоўку гэтага фундаментальнага напрамку я працягнула ў доктарскім даследаванні, абарона якога адбылася ў маі бягучага года, пры навуковым кансультаванні прафесара Віктара Іўчанкава, які ўнёс неацэнны ўклад у маё прафесійнае станаўленне як навукоўца. Менавіта дзякуючы яго парадзе я прыняла ўдзел у конкурсах навуковых прац на дзяржаўныя гранты. У выніку ў 2021–2022 гг. пад кіраўніцтвам Віктара Іванавіча выкананы навукова-даследчы праект Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь і зараз завяршаецца навуковая работа на грант Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у сферы навукі ў 2022 годзе, – расказвае даследчыца.

Праз пільную даследчыцкую ўвагу Святланы Харытонавай прайшлі больш за 133 перыядычныя выданні для дзяцей. На газетах і часопісах навуковец спынілася, паколькі гэты сегмент перыядычнага друку для дзяцей з'яўляецца найбольш шматлікім у параўнанні з іншымі відамі падобных СМІ, мае факталагічную базу і шырокія магчымасці для інтэрпрэтацыі вынікаў.

Чаму сёння неабходна вучацца СМІ для дзяцей?

Па словах Святланы Вячаславаўны, пасля завяршэння развіцця сістэмы дзіцячых СМІ з распадам СССР склалася сітуацыя, калі старэйшыя беларускія выданні, якія раней знаходзіліся ў гэтай сістэме, засталіся «самі па сабе». Яны апынуліся сярод вялікай колькасці новых выданняў забаўляльна-

нага кірунку, камерцыйнай прэсы, гульнявых СМІ і замежнага кантэнту. Трэба было шукаць новыя зместавыя і візуальныя формы. Пачынаючы з 90-х гадоў, колькасць дзіцячай перыядыкі ў Беларусі ўзрасла, пры гэтым нацыянальных выданняў такога тыпу было нямат. І, каб быць запатрабаванай сярод беларускіх дзяцей, прыцягваць увагу мэтавай аўдыторыі, не губляючы сваіх каштоўнасцей арыенціраў, перыёдыка была вымушана шукаць новыя фарматы. Яшчэ адзін фактар, што абумовіў неабходнасць распрацоўкі канцэпцыі мадэрнізацыі прэсы для самых маленькіх чытачоў, – лічбавізацыя, якая пачала масава прыцягваць дзіцячую медыяаўдыторыю ў 2000-х гадах. З таго часу дзеці больш паглыбіліся ў свет інтэрнэту, пачалі самі выбіраць медыякантэнт, які іх выхоўвае, уплывае на іх станаўленне як асоб.

У рабоце Святланы Харытонавай вывучаюцца тры асноўныя складнікі: сістэмаўтварэнне дзіцячых СМІ (іх колькасць, структура, тыпалогія), візуальныя і змес-

тавыя формы трансляцыі медыякантэнту для дзіцячай аўдыторыі, а таксама спосабы прасоўвання інфармацыі ў інтэрнэце, якія б выконвалі адукацыйную і выхавальную функцыю і былі прывабнымі для дзяцей дашкольнага ўзросту, малодшых, сярэдніх і старэйшых школьнікаў. Даследчыца вывучыла праблему ў гістарычным кантэксце: як гэты сегмент медыя развіваўся, якія змены яго суправаджалі. Таксама высветліла, якія ўплыў на зместавыя і візуальныя элементы перыядыкі, выявіла, як з дапамогай гэтых сродкаў фарміраваліся светапоглядныя ўстаноўкі і аксіялагічныя прыярытэты ў маленькіх чытачоў. На аснове атрыманых вынікаў аўтар зрабіла высновы, як ранейшы вопыт функцыянавання такіх СМІ можа быць скіраваны на вырашэнне сучасных праблем. Так нарадзілася сістэма поглядаў па мадэрнізацыі інфармацыйнай дзейнасці нацыянальных дзіцячых медыя, якая вызначае прыярытэтыя напрамкі ў

сферы стварэння імпартазамшальнага запатрабаванага і канкурэнтаздольнага айчыннага медыякантэнту для дзяцей.

Напрацоўкі загадчыка кафедры перыядычнага друку і вэб-журналістыкі факультэта журналістыкі працяглы час укараняюцца ў практыку дзейных дзяржаўных СМІ для дзяцей, уключаны ў адукацыйны працэс БДУ і рэгіянальных ВНУ.

Святлана Вячаславаўна гаворыць, што ва ўмовах шматзадачнасці нярэдка прыходзіцца шкадаваць, што ў сутках толькі 24 гадзіны. Таму на пытанне, каму б яна прысвяціла 25-ю гадзіну, калі б тая існавала, адказвае: «Сям'і і любімай справе».

Дададзена:

Сярод тых, каму дадзены штомесячныя гранты Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь на 2022 год, двое супрацоўнікаў БДУ: Бручкоўскі Ілья Ігаравіч (падрыхтаваў пра яго распрацоўку мы пісалі ў №10 ад 19 верасня 2022 года) і Харытонава Святлана Вячаславаўна.

Ірына ІВАШКА

Найбольшай часткай дзіцячых СМІ Беларусі, як расказвае С. В. Харытонава, з'яўляецца забаўляльная, развіццёвая і пазнавальная прэса: яна ў некалькі разоў перавышае колькасць літаратурна-мастацкіх, адукацыйных і грамадска-палітычных СМІ для дзяцей.

Медыя, скіраваныя на дашкольнікаў, удвая пераўзыходзяць выданні для малодшых школьнікаў і ў сем разоў – перыёдыку для сярэдніх і старэйшых школьнікаў. Ва ўмовах росту папулярнасці лічбавага медыякантэнту сярод дзяцей узрастае неабходнасць стварэння спецыялізаваных інтэрнэт-пляцоўкі, прызначаных для сістэматычнага, мэтанакіраванага і шматмернага выхавання, развіцця, навучання і інфармавання беларускіх дзяцей усіх узроставак груп. Усё гэта сведчыць пра перспектывы ў беларускім медыяполі выразна структураванага комплексу нацыянальных медыя для дзяцей, якія б былі ўзаемазвязаныя арганізацыйна, тыпалагічна і функцыянальна, а таксама забяспечвалі пераемнасць у трансляцыі духоўна значнай і нацыянальна-патрыятычнай інфармацыі.

«За праект, які не дапамагае людзям, я ніколі не вазьмуся»

Экс-рэзідэнт стартап-цэнтра БДУ і ўдзельнік адукацыйнага праекта StartUp Space BSU трэцякурснік ФПМІ Дзмітрый Траццякоў заснаваў цэнтр анлайн-рэпетытарства EDme.by. Гэта той выпадак, калі агонь у вачах прадпрымальніка запальвае ўсю працоўную каманду.

– У 2020 годзе я паступіў на факультэт прыкладной матэматыкі і інфарматыкі БДУ. Першапачаткова я планаваў паступленне на механіка-матэматычны факультэт, таму што шмат чуў пра тое, як складана вучыцца на ФПМІ. На мой погляд, праграма навучання тут даволі насычаная, але гэта апраўдана, бо факультэт лічыцца адным з найлепшых тэхнічных у Беларусі. Акрамя велізарнай колькасці карыснага і складанага матэрыялу, факультэт адрознівае і тое, якія тут моцныя студэнты і выкладчыкі. Гэта разумныя людзі, якія думаюць, пераможцы алімпіяд. Некаторыя студэнты працуюць ужо з першага курса і добра ведаюць праграмаванне. Таму я вельмі задаволены, што вучуся сярод такіх людзей. Асяроддзе мяне моцна зараджае, матывуе развівацца, быць больш адукаваным.

На першым курсе, калі яшчэ толькі-толькі паступіў, я ўдзельнічаў у праграме Hi-Day – гэта сумесны праект студэнцкага саюза і стартап-цэнтра БДУ. Некалькі разоў мяне запрашалі туды нават у якасці судзі. Ініцыятыва StartUp Space BSU дае магчымасць удзельнікам выказаць свае інавацыйныя ідэі і арганізуе людзей, якія хочуць стварыць свой праект, стартап ці бізнес. Дзякуючы гэтаму ўнутрыўніверсітэцкае кам'юніці папаўняецца зацікаўленымі ў развіцці моладзевага прадпрымальніцтва, у тым ліку інавацыйнага. Я шчыра рэкамендую прыходзіць туды, размаўляць з удзельнікамі – яны зараджаныя, класныя і ведаюць, чаго хочуць.

Самы важны прынцып у прадпрымальніцкай дзейнасці – карысць людзям

У працы над праектамі я думаю не столькі пра прыбытак, колькі пра іх якасць і карысць для людзей: мой праект павінен рабіць жыццё прасцейшым, павышаць камфорт. Без гэтага я не бачу сэнсу штосьці рабіць наогул. Безумоўна, прыбытак ад праекта таксама важны, бо бізнес без прыбытку амаральны. Але мною рухаюць у першую чаргу тыя прынцыпы, пра якія я ўжо сказаў. За праект, які не прыносіць карысці, не дапамагае і не паляпшае жыццё, ці нават пагаршае яго, я ніколі не вазьмуся.

Можна сказаць, што прадпрымальніцкую дзейнасць я пачаў у дзевяці гадоў. На рынку «Экспабел» я збіраў макулатуру і на грошы са здачы макулатуры купіў сваю першую калонку. Гэта была даволі моцная калонка, з якой я слухаў музыку на ўвесь дом. У школе я захапіўся тэмай праграмнага забеспячэння, прадумляў розныя камерцыйныя і некамерцыйныя праекты.

Мэта EDme – стаць нумарам адзін на рынку анлайн-рэпетытарства

Ідэя запусціць цэнтр анлайн-рэпетытарства EDme.by з'явілася ў верасні 2021 года. А ўжо ў сакавіку 2022 адбыўся паўнавартасны запуск праекта. EDme.by спецыялізуецца на рэпетытарскай дапамозе школьнікам. Штаб рэпетытараў налічвае на дадзены момант каля 20 чалавек. Мы спецыялізуемся на прадметах школьнай праграмы. Асаблівасць цэнтру ў тым, што ўсе заняткі з вучнямі праводзяцца анлайн праз Skype ці Zoom.

Я і сам падзарабляў рэпетытарам. Можна сказаць, што вырашыў маштабаваць ідэю і таму стварыў цэнтр анлайн-рэпетытарства. Рэпетытары нашага цэнтру – студэнты беларускіх ВУНУ, якія набралі вельмі высокія

Каманда распрацоўшчыкаў анлайн-гульні Dance Tok з кіраўніком стартап-цэнтру БДУ Дзмітрыем Мікулкам

ўступныя балы на ЦТ, у тым ліку пераможцы міжнародных і рэспубліканскіх конкурсаў і алімпіяд.

Вядома, можна вырашаць заданні па матэматыцы на выдатна і набраць сотню балаў на ЦТ, але пры гэтым не ўмець растлумачыць іншаму. Такія людзі, на мой погляд, не павінны займацца рэпетытарствам, іх не варта дапускаць да працы з дзецьмі. Вельмі важна, каб рэпетытары ўмелі растлумачыць інфармацыю даступным для дзяцей спосабам. Таму мы праводзім сумоўі.

EDme.by – гэта не платформа і не аграгат, а паўнавартасны цэнтр анлайн-рэпетытарства, які акумуляе найлепшых студэнтаў з найлепшых універсітэтаў і факультэтаў краіны. Чым гэты праект дапамагае? Па-першае, ён дае моладзі працоўныя месцы. Па-другое, дапамагае школьнікам камунікаваць са студэнтамі тых факультэтаў, куды яны хацелі б паступіць. Па-трэцяе, навучанне цалкам адбываецца дыстанцыйна, а значыць камфортна і бяспечна.

Дзмітрый Іванавіч Мікулка, начальнік стартап-цэнтру БДУ:

– Дзмітрый Траццякоў быў удзельнікам аднаго з сезонаў адукацыйнай праграмы StartUp Skills, якую праводзіць наша моладзевая прадпрымальніцкая супольнасць StartUp Space BSU. Разам з сузаснавальнікам ён і распрацоўваў анлайн-гульні Dance Tok, з гэтым праектам у далейшым яны сталі рэзідэнтамі стартап-цэнтру. Давя-

лі праект да стадыі MVP і змаглі зняць рынкавыя метрыкі, якія не паказалі пераканаўчых вынікаў, таму было прынята рашэнне пра закрыццё праекта.

Пазней Дзмітрый ужо самастойна, выкарыстоўваючы атрыманыя за час навучання і рэзідэнцтва веды і нэтворкінг, зрабіў новы праект EDme. У прадпрымальніцкіх праектах актуальнасць заўсёды вызначае рынак. Рынак рэпетытарства не новы, функцыянуе даволі паспяхова. EDme змог разгледзець на ім сваю нішу – факусіроўка не на падрыхтоўцы да ЦТ, а на дапамозе школьнікам менавіта ў засваенні навучальнай праграмы (так вырашаецца праблема недахопу часу ў бацькоў), упоры на студэнтаў як рэпетытараў (яны лягчэй знаходзяць агульную мову са школьнікамі і пры гэтым атрымліваюць надрэнны дадатковы заробак) і анлайн-фармат, да якога за час пандэміі ўсе прывыклі. Трэба разумець, што праект яшчэ толькі ў пачатковай стадыі свайго развіцця. І нягледзячы на тое, што ўжо ёсць пэўныя вынікі ў росце кліентаў і выручцы, гаварыць пра яго ўстойлівасць пакуль рана. Але, ведаючы мэтанакіраванасць яго заснавальніка, веру, што ўсё атрымаецца.

Цяпер Дзмітрый з'яўляецца спікерам і экспертам на мерапрыемствах і конкурсах StartUp Space BSU, дзеліцца з удзельнікамі сваім досведам.

Ілья ВАРАБ'ЁЎ

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

02 лістапада Ісачэнка Аляксандр Мікалаевіч, дацэнт кафедры інфармацыйных сістэм кіравання
02 лістапада Рабчынскі Сяргей Міхайлавіч, дацэнт кафедры электрахіміі
07 лістапада Гарнік Антаніна Васільеўна, прафесар кафедры класічнай філалогіі
08 лістапада Паўлава Кацярына Генадзьеўна, дацэнт кафедры сацыялогіі
12 лістапада Хадасевіч Ганна Сяргееўна, дацэнт кафедры гісторыі Беларусі новага і найноўшага часу
14 лістапада Екадумаў Андрэй Іванавіч, дацэнт кафедры філасофіі і метадалогіі навукі
14 лістапада Парэчына Святлана Генадзьеўна, дацэнт кафедры паліталогіі
17 лістапада Арол Наталля Міхайлаўна, дацэнт кафедры біяхіміі
23 лістапада Краснапрошын Віктар Уладзіміравіч, загадчык кафедры інфармацыйных сістэм кіравання
25 лістапада Кузьмінава Тамара Мікалаеўна, дацэнт кафедры агульнаадукацыйных дысцыплін

ВЕСТКІ З РЭКТАРАТА

РЭКТАР БДУ АНДРЭЙ КАРОЛЬ СУСТРЭЎСЯ З ПЕРШАКУРСНІКАМІ УНІВЕРСІТЭТА

Гутарка са студэнтамі праходзіла ў рамках выязнага адукацыйнага семінара «Ты – стараста!» 15 кастрычніка. Удзельнікамі сталі каля 200 студэнтаў БДУ. Рэктар у фармаце адкрытага дыялогу адказаў на іх пытанні.

Студэнты атрымалі тлумачэнні на тэму ўзаемадзеяння з адміністрацыяй ВУНУ, рамонт навучальных корпусоў і перспектывынасці будаўніцтва новых інтэрнатаў і спартыўнага комплексу. Як адзначыў кіраўнік ВУНУ, цяпер актыўна вядуцца рамонтныя працы па рэканструкцыі галоўнага корпуса і будынка №1 БДУ на Чырвонаармейскай вуліцы, які сёння замацаваны за гістарычным факультэтам, таксама з пачатку навучальнага года запушчаны ў эксплуатацыю новы навучальны корпус на вул. Даўгабродская, 20. Пытанне будаўніцтва новых інтэрнатаў і спартыўнага комплексу на дадзены момант на этапе разгляду.

Таксама першакурснікаў цікавіла пытанне навукова-даследчай дзейнасці. Андрэй Кароль падкрэсліў, што ў БДУ створаны ўсе ўмовы для падтрымкі студэнтаў, якім цікавая навука. Ва ўніверсітэце функцыянуюць стартап-цэнтр, студэнцкія лабараторыі, навуковыя гурткі, дзе кожны мае магчымасць развівацца ў абраным навуковым напрамку і атрымліваць дапамогу ў працоўнай сваёй распрацоўцы і праектаў.

Удзельнікамі дыскусіі таксама сталі кіраўнікі Галоўнага ўпраўлення адукацыйнай дзейнасці Наталля Марозава і ўпраўлення па выхаваўчай рабоце з моладдзю БДУ Кацярына Зуева.

Акрамя таго, кіраўнік ВУНУ азнаёміўся з адукацыйнымі і гульнявымі секцыямі, накіраванымі на дапамогу першакурснікам у адаптацыі ва ўніверсітэце і развіцці арганізатарскіх і кіраўнічых навыкаў. Так, на майстар-класах студэнты прайшлі падрыхтоўку па самаарганізацыі, праектнай дзейнасці, камандаўтварэнні, тайм-менеджменце, вучыліся прамоўніцкаму майстэрству. Таксама хлопцы і дзяўчаты змаглі ў фармаце ролевай гульні і форум-тэатра прапрацаваць сітуацыі, з якімі сутыкаюцца старасты акадэмічных груп.

Выясны адукацыйны семінар «Ты – стараста!» для першакурснікаў стартаваў арганізаваны Саветам старастаў БДУ сумесна з упраўленнем па выхаваўчай рабоце з моладдзю.

Спартыўнае жыццё БДУ:

ад навучальных заняткаў і фірменных святаў д

На працягу ўсёй гісторыі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта фізічная падрыхтоўка студэнтаў лічылася абавязковым элементам працэсу адукацыі. Навучальны год 2022/2023 пачаўся са значнай перамогі ўніверсітэта ў Рэспубліканскай універсіядзе: БДУ заняў 1-е агульнакаманднае месца і атрымаў залаты кубак!

Акрамя таго напачатку новага навучальнага года адбыўся «Тыдзень спорту і здароўя», які традыцыйна праводзіцца пры падтрымцы Міністэрства адукацыі, Міністэрства спорту і турызму, спартыўных федэрацый. Праграма мерапрыемстваў задаваліла нават самых дасведчаных прыхільнікаў здаровага ладу жыцця. Напрыклад, таварыскі матч па баскетболе сярод мужчынскіх каманд БДУ – БДУФК, таварыскі матч па валеболье сярод студэнтаў, выпускнікоў і выкладчыкаў БДУ і шмат іншых. Безумоўна, былі прадугледжаны актыўнасці для ўдзельнікаў рознага ўзросту фізічнай падрыхтаванасці і стану здароўя.

У першыя тыдні навучальнага года студэнты БДУ актыўна ўключыліся ў спаборніцкую дзейнасць, якой так не хапала на летніх канікулах. Для першакурснікаў быў арганізаваны маштабны фестываль відаў спорту, каб яны змаглі пазнаёміцца з рознымі спартыўнымі напрамкамі праз эфектныя выступленні спартсменаў універсітэта.

Акрамя таго прайшоў фестываль вулічнага футбола «Квадрат», турнір па міні-футболе сярод першых курсаў і спартыўна-масавае мерапрыемства ФМА «Вялікія гонкі».

Больш актыўнымі становяцца навучэнцы БДУ і ў валанцёрскай дзейнасці для спартыўных падзей краіны. Нагадаем, толькі на II Еўрапейскіх гульнях сярод валанцёраў былі 1359 студэнтаў нашага ўніверсітэта! На спартыўна-масавых мерапрыемствах «Міжнародны алімпійскі дзень», на фестывалі «Мінск моладзевы», які праводзіцца на

спартыўных пляцоўках у парку Перамогі і ў парку імя М. Паўлава, на мінскім паўмарафоне прадстаўнікі БДУ не толькі самыя актыўныя ўдзельнікі, але і заўсёды памочнікі арганізатараў.

На мінскім паўмарафоне 2022 года ўніверсітэт не застаўся без медалёў: выпускніца ФМА, а цяпер выкладчыца кафедры ўсходніх моў факультэта міжнародных адносін Мая ТАНКІХ заняла другое месца на дыстанцыі 5 км. Гучны рэзананс выклікала сустрэча студэнтаў і супрацоўнікаў БДУ з легендамі сусветнага і беларускага спорту. Ганаровымі гасцямі былі: 4-разовы алімпійскі чэмпіён, 11-разовы чэмпіён свету па біятлоне Аляксандр Ціханаў; 4-разовы алімпійскі чэмпіён, 7-разовы чэмпіён свету па фехтаванні Віктар Сідзяк; алімпійскі чэмпіён, 10-разовы чэмпіён свету па фехтаванні, які ўваходзіць у Кнігу рэкордаў Гінэса, Аляксандр Раманькоў; двухразовая чэмпіёнка свету, сярэбраны прызёр Алімпійскіх гульняў па фехтаванні Ірына Ушакова. Падчас сустрэчы чэмпіёны разказвалі пра свой цяжкі шлях да поспеху, пра цяжкасці і паражэнні, з якімі давялося сутыкнуцца, і пра тую вялізную любоў да спорту, якую яны пранеслі праз усё жыццё.

У гэтым годзе каманда БДУ па футболе ўпершыню ўдзельнічала ў Нацыянальнай расійскай студэнцкай футбольнай лізе Расіі. Па выніках сустрэчы наймацнейшых каманд у г. Есентукі жаночая каманда БДУ заняла другое месца. Мужчынская каманда БДУ па міні-футболе прывезла залаты кубак са Спартакіяды Саюзнай дзяржавы – 2022.

Уявіце, што ўсе гэтыя мерапрыемствы – толькі самы пачатак навучальнага года! Галоўныя старты яшчэ наперадзе.

З сярэдзіны мінулага стагоддзя студэнты ўніверсітэта дэманстравалі гучныя перамогі на адказных міжнародных спаборніцтвах і такім чынам неаднаразова пацвярджалі, што спалучэнне навучальна-прафесійнай дзейнасці студэнтаў з актыўнымі заняткамі спортам стымулюе да здабыцця лепшых фізічных кандыцый. Яркім прыкладам таму могуць служыць дасягненні алімпійцаў БДУ. За ўсю гісторыю кафедры студэнтамі БДУ на чэмпіянатах свету і Еўропы, а таксама на сусветных універсіядх заваявана больш за 100 медалёў рознай вартасці.

Асаблівым дасягненнем кафедры фізічнага выхавання і спорту стала перамога ў Рэспубліканскай універсіядзе 2021 г. Па выніках спаборніцтва Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт заняў 1-е агульнакаманднае месца, выступіўшы ў 43 відах праграмы. Студэнты ад БДУ асабліва вызначыліся ў спаборніцтвах па каратэ сярод жанчын, спартыўнай аэробіцы і пляжным валеболье сярод жаночых каманд. Каманды занялі ў гэтых відах спорту першыя месцы. На другую прыступку п'едэстала ўзышлі прадстаўнікі БДУ ў футбольнай лізе сярод жаночых і мужчынскіх каманд, спаборніцтве па каратэ сярод мужчын, бадмінтоне, шахматах, настольным і вялікім тэнісе, веласіпедным спорце і ў баскетбольнай лізе сярод жаночых каманд.

Спартыўныя дасягненні прадстаўнікоў БДУ заўсёды садзейнічалі фарміраванню іміджу ўніверсітэта і павышэнню яго міжнароднага рэйтынгу. Толькі за мінулы навучальны год студэнты ўніверсітэта заваявалі на чэмпіянатах свету, Еўропы, міжнародных турнірах, чэмпіянатах і кубках Рэспублікі Беларусь 110 медалёў, з іх 29 залатых, 50 сярэбраных, 31 бронзавы. Студэнтам БДУ прысвоена 1 спартыўнае званне «майстар спорту Рэспублікі Беларусь», 10 спартыўных разрадаў «кандыдат у майстры спорту Рэспублікі Беларусь», 17 – 1-га разраду.

Сёння больш за 1000 студэнтаў актыўна займаюцца ў 62 спартыўных групах і зборных камандах універсітэта для таго, каб дэманстраваць свае вынікі ў спаборніцтвах па відах спорту без адрыву ад адукацыйнага працэсу.

Найбольш паспяхова выступаюць на студэнцкіх спаборніцтвах зборныя каманды ўніверсітэта па грэка-рымскай барацьбе, дзюдо, футболе, валеболье, плаванні, лыжных гонках, біятлоне, каратэ, настольным тэнісе, шахматах, самба, гравым спорце, спартыўным арыентаванні, спартыўнай аэробіцы і тайскім боксе. Але галоўнае – з кожным годам абсалютная большасць з іх імкнецца палепшыць свае фізічныя якасці.

Алімпійскія гульні і БДУ

Усяго ў Алімпійскіх гульнях у розныя гады прынялі ўдзел 35 студэнтаў і выпускнікоў БДУ, якія заваявалі 13 медалёў рознай вар-

тасці (2 залатыя, 5 сярэбраных, 6 бронзавых). Першым прадстаўніком універсітэта на Алімпійскіх гульнях была студэнтка юрыдычнага факультэта Вольга Кошалева, якая выступала ў спаборніцтвах па лёгкай атлетыцы ў Мельбурне ў 1956 г. А першую алімпійскую ўзнагароду ўніверсітэту прынес студэнт хімічнага факультэта Уладзімір Гараеў, які заваяваў сярэбраны медаль у Рыме ў 1960 г.

Двойчы на Алімпійскіх гульнях на найвышэйшую прыступку п'едэстала ўзнімаліся прадстаўнікі ўніверсітэта. Чэмпіёнскіх тытулаў былі ўдастоены студэнт юрыдычнага факультэта, барэц грэка-рымскага стылю Камандар Маджыдаў (Сеул, 1988) і выпускнік факультэта міжнародных адносін, тэнісіст Максім Мірны (Лондан, 2012).

Сярэбраныя ўзнагароды, акрамя Уладзіміра Гараева, заваявалі Сяргей Ліштван (грэка-рымская барацьба, Атланта, 1996), Ганна Глазкова (мастацкая гімнастыка, Сідней, 2000), Ксенія Санковіч (мастацкая гімнастыка, Лондан, 2012) і Дар'я Навумава (цяжкая атлетыка, Рыа-дэ-Жанейра, 2016).

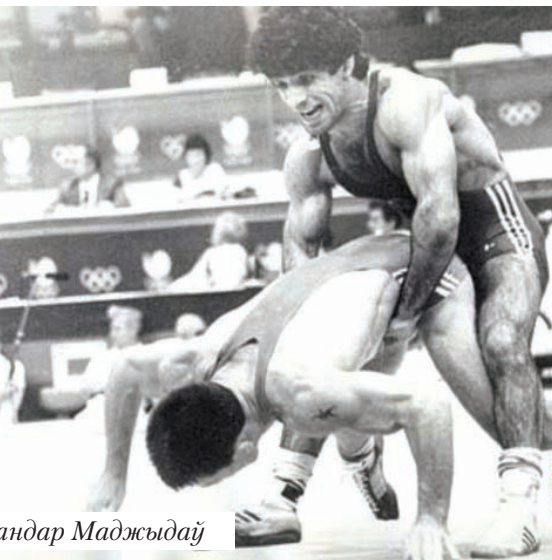
Бронзавымі прызёрамі сталі: Галіна Савіцкая (баскетбол, Сеул, 1988), Сяргей Дземішкевіч (грэка-рымская барацьба, Барселона, 1992), Міхаіл Сямёнаў (грэка-рымская барацьба, Пекін, 2008), Ксенія Санковіч (мастацкая гімнастыка, Пекін, 2008), Джавід Гамзатаў (грэка-рымская барацьба, Рыа-дэ-Жанейра, 2016) і іншыя.

Асобна хочацца расказаць пра студэнта юрыдычнага факультэта, які паказаў найлепшы вынік у гісторыі паралімпійскага руху Беларусі. Ігар Бокі – пловец, які выступае сярод спартсменаў з парушэннем зроку. Ён заваяваў на Паралімпійскіх гульнях у Лондане, Рыа-дэ-Жанейра і Токіа 16 залатых, 1 сярэбраны і 1 бронзавы медалі.

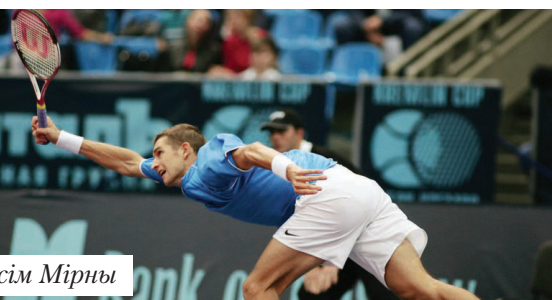
Удзельнікі Алімпійскіх гульняў працуюць і зараз у складзе кафедры фізічнага выхавання і спорту. Гэта выкладчыкі Н. І. Сафонава, А. П. Атрошчанка, М. А. Заржыцкая. На кафедры таксама працуюць заслужаныя трэнеры Беларусі М. В. Пазняк, М. М. Прусаў і трэнер нацыянальнай каманды Рэспублікі Беларусь Д. В. Ліхарад, пад кіраўніцтвам якіх былі падрыхтаваны ўдзельнікі сусветных спаборніцтваў.

Бокі

андар Маджыдаў

сім Мірны

Уладзімір Гарасей (злева)

да алімпійскага п'едэстала

Гісторыя кафедры

Стварэнне кафедры фізічнага выхавання ў 1948 годзе было абумоўлена неабходнасцю падрыхтоўваць фізічна здаровых, інтэлектуальна развітых, прафесійна прыдатных спецыялістаў, запатрабаваных ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Першапачаткова фізічная падрыхтоўка студэнтаў, якія ў абавязковым парадку асвойвалі ваенныя прафесіі адначасова з цывільнымі, была абавязковым элементам працэсу ваенізацыі. Але паступова прыярытэты ў грамадстве памяняліся.

Першым загадчыкам кафедры быў Міхаіл Аронавіч Шэйнеман (з 1948 па 1952 гг.).

У 1952–1953 гг. яе кіраўніком быў В. С. Хрэнаў – заслужаны трэнер СССР, чэмпіён СССР 1956 года па фехтаванні на шаблях у камандных спаборніцтвах. Па яго ініцыятыве ў 1953 г. на аснове аналізу спартыўнай работы 12 найбуйнейшых устаноў вышэйшай адукацыі СССР была ўпершыню распрацавана праграма I круглагадовай спартакіяды БДУ па такіх відах спорту, як лёгка атлетыка, спартыўная гімнастыка, лыжны спорт, баскетбол, валејбол, плаванне і фехтаванне.

Потым кафедру ўзначальвалі: Я. Р. Маркаў у 1954–1959 гг.; заслужаны трэнер БССР В. П. Шапялёвіч у 1959–1971 гг.; чэмпіён і прызёр Спартакіяды народаў СССР па грэка-рымскай барацьбе, заслужаны дзеяч фізічнай культуры БССР В. М. Фефелаў у 1971–1980 гг.; дацэнт, заслужаны трэнер БССР С. У. Макарэвіч у 1980–2006 гг.; доктар педагагічных навук, прафесар, заслужаны трэнер Рэспублікі Беларусь В. А. Каляда ў 2006–2020 гг.

Сёння кафедрай загадвае Юлія Іванаўна МАСЛОЎСКАЯ, кандыдат педагагічных навук, дацэнт, майстар спорту Рэспублікі Беларусь па сучасным пяцібор'і, прызёр чэмпіяната Еўропы, неаднаразова пераможца і прызёр міжнародных спаборніцтваў па сучасным пяцібор'і, суддзя міжнароднай катэгорыі.

У нашай кафедры ёсць свае фірменныя святы: «Міжнародны дзень студэнцкага спорту», «Фэстываль відаў спорту», «Інтэрактыўныя пляцоўкі», ZUMBA-фэстываль, фэстываль «Фітнес і Я», «BSURACE», матч зорак «Старт пакаленняў», «Фэстываль скандынаўскай хадзьбы», «БДУ – спар-

тыўны, БДУ – алімпійскі» і многія іншыя праекты, такія як «Лета кліча!», «Гарачыя гульні», «Каратэ-до – ад сэрца да сэрца», – распавядае Юлія Іванаўна. – На адны мерапрыемствы мы традыцыйна запрашаем першакурснікаў, каб яны азнаёміліся з відамі спорту, якія культывуюцца ў БДУ, на другія заклікаюцца каманды, якія любяць вострыя адчуванні пры праходжанні паласы перашкод рознай складанасці, трэція – для тых, хто мае здольнасці ў танцавальных флэшмобах, і г. д. Увогуле, мы можам прапанаваць любы фармат для любога ўзроўню падрыхтаванасці.

Адукацыйны працэс

Нягледзячы на спаборніцтвы і спартыўныя дасягненні асноўным напрамкам работы кафедры з'яўляецца забеспячэнне адукацыйнага працэсу па навучальнай дысцыпліне «Фізічная культура».

Кафедра фізічнага выхавання і спорту ажыццяўляе навучальны працэс са студэнтамі I–IV курсаў на 15 факультэтах. Да розных формаў заняткаў прыцягнуты больш за 12 тысяч навучэнцаў, якія павышаюць узровень фізічнага развіцця рознымі сродкамі фізічнай культуры ў асноўных, падрыхтоўчых, спецыяльных медыцынскіх і спартыўных групах.

З 1993 года на кафедры вядуцца навуковыя даследаванні, звязаныя з распрацоўкай сучасных метады аб'ектывізацыі, тэсціравання і маніторынгу фізічнага і функцыяналь-

нага стану студэнтаў. Вынікі адлюстраваны ў заключных спраздачках НДР, манаграфіях, штогадовых зборніках прац, матэрыялах дысертацыйных даследаванняў. Таксама з 1980 г. на кафедры сістэматычна ідзе падрыхтоўка да друку зборнікаў навуковых артыкулаў «Пытанні фізічнага выхавання студэнтаў ВУН» і «Здаровы лад жыцця», выдаюцца метадычныя рэкамендацыі, манаграфіі, навучальныя дапаможнікі і электронныя вучэбна-метадычныя комплексы.

Навучальна-выхаваўчая праца – гэта адзін з прыярытэтных напрамкаў дзейнасці кафедры. Яшчэ адзін напрамак – навуковая дзейнасць. Пры кафедры дзейнічае вочная і завочная аспірантура па спецыяльнасці «Тэорыя і метадыка фізічнага выхавання, спартыўнай трэнерскай, аздараўленчай і адаптыўнай фізічнай культуры», якая рыхтуе спецыялістаў у галіне фізічнай культуры і спорту не толькі для БДУ, але і ў іншых універсітэтаў Рэспублікі Беларусь.

Адной з задач з'яўляецца далучэнне студэнтаў да навукова-даследчай работы, якая дае магчымасць студэнтам любых спецыяльнасцяў, захоўваючы міждысцыплінарныя сувязі, паглыбіць веды не толькі ў галіне фізічнай культуры і спорту, але і ў выбранай прафесіі.

Свае навуковыя дасягненні ў спартыўнай і педагагічнай практыцы, навукова-тэхнічныя распрацоўкі кафедра дэманструе на спецыялізаваных міжнародных і рэспубліканскіх выставах.

Аб'екты спартыўнай інфраструктуры

Шматпрофільнасць установы вышэйшай адукацыі прадугледжвае наяўнасць вялікай колькасці факультэтаў, базы якіх знаходзяцца на значнай аддаленасці ад галоўнага корпуса ўніверсітэта. Але гэта не перашкаджае ажыццяўляць паўнацэнны навучальны працэс па дысцыпліне «Фізічная культура» ў розных раёнах сталіцы. На плошчах навучальна-спартыўнага комплексу «Універсітэцкі», які з'яўляецца асноўнай спартыўнай базай, займаецца сем факультэтаў. Тут праходзяць асноўныя спартыўныя турніры БДУ, а таксама спаборніцтвы рэспубліканскай універсіяды па валејболе і баскетболе.

Таксама заняткі праводзяцца ў карпусах

на вуліцы Курчатава і вуліцы Мендзялеева. Зала гульнявых відаў спорту і 4 залы для заняткаў студэнтаў размяшчаюцца ў корпусе на вуліцы Карла Маркса. Функцыянуе зала на вуліцы Маякоўскага, дзе праходзяць заняткі факультэта сацыякультурных камунікацый. Менавіта на гэтай базе займаецца каманда па спартыўнай аэробіцы БДУ, якая стала ў 2021 годзе пераможцам рэспубліканскай універсіяды ў гэтым відзе спорту. Таксама ёсць залы ў корпусе на вуліцы Кальварыйскай, дзе займаецца факультэт журналістыкі і факультэт філасофіі і сацыяльных навук.

Нядаўна ў спартыўную інфраструктуру БДУ ўвайшоў кластар – навучальна-спартыўны комплекс на вуліцы Адоеўскага, дзе арганізаваны заняткі для спецыяльных медыцынскіх груп.

Да 100-годдзя ўніверсітэта спартыўная база папоўнілася яшчэ адным аб'ектам. Адбылося ўрачыстае адкрыццё новага стадыёна на вуліцы Панамарэнкі. Футбольнае поле з натуральным газонам, бегавыя дарожкі і іншыя аб'екты (раздзявальні, душавыя, пакоі адпачынку для спартсменаў) будуць выкарыстоўвацца для правядзення заняткаў са студэнтамі па футболе, а ў восеньскі і вясновы навучальны перыяды – для заняткаў па фізічнай культуры для студэнтаў факультэтаў журналістыкі і філасофіі і сацыяльных навук.

У філіяле БДУ, размешчаным у пасёлку Шчомысліца, функцыянуе лыжная база. Хутка і там разгорнецца будаўніцтва новага спартыўнага комплексу. Наяўнасць добрай матэрыяльнай базы і вялікай колькасці студэнтаў дала магчымасць адкрыць у якасці асобнай структурнай адзінкі ў БДУ Рэспубліканскі цэнтр алімпійскага рэзерву па футболе, а таксама баскетбольны клуб «БДУ-Цмокі».

Супрацоўнікі кафедры фізічнага выхавання і спорту ўпэўненыя, што настойлівасць, мэтанакіраванасць, жаданне дабіцца высокіх вынікаў і ўмацаваць здароўе – гэта сапраўды важныя кампаненты паспяховай прафесійнай дзейнасці і паўсядзеннага жыцця любога студэнта і супрацоўніка вялікай сям'і БДУ.

Ганна КАЗАКОВА

Студэнты з Таджыкістана, Узбекістана, Туркменістана, Расіі, Азербайджана, Кітая, Лівіі, ЗША і іншых краін на 4 дні сталі ўдзельнікамі студэнцкай ініцыятывы «Welcome week BSU». Форум правялі для таго, каб дапамагчы замежным студэнтам у адаптацыі падчас навучання і знаходжання ў Беларусі, а таксама для ўмацавання сяброўства паміж беларускімі і замежнымі навучэнцамі.

Ідэя правядзення такой сустрэчы паміж студэнтамі розных нацыянальнасцяў належыць Савету зямляцтваў БДУ. «Welcome week BSU» праводзіўся і ў мінулым годзе, але арганізатары называюць форум 2022 года першым, таму што папярэдні быў пробнай версіяй.

З 3 па 6 кастрычніка замежныя навучэнцы пад куратарствам студэнтаў БДУ старэйшых курсаў наведвалі заняткі і майстар-класы ад прадстаўнікоў упраўленняў па выхаванні, міжнародных сувязяў, па справах культуры, а таксама Студэнцкага гарадка БДУ, псіхалагічнай службы, кафедры фізічнага выхавання і спорту. Таксама для ўдзельнікаў правялі экскурсіі па ўніверсітэцкіх музеях гісторыі і зямлязнаўства.

У першы дзень навучэнцы знаёміліся за кубачкамі гарбаты, удзельнічалі ў трэнінгах, слухалі нацыянальную музыку і нават танчылі. Такі тымблдын, па словах старшыні саюза зямляцтваў Азамата БАБОЕВА, першапачаткова не быў заплававаны, але адбыўся натуральна і стварыў нязмушаную сяброўскую атмасферу.

Форум быў разлічаны на першакурснікаў, але сярод 25 удзельнікаў былі студэнты з 1 па 4 курсы. Старшакурснікі падзяліліся, што ім не хапала такіх мерапрыемстваў, калі яны толькі паступілі.

Студэнты з розных куткоў замежжа даведліся, як працуюць структуры БДУ, з дапамогай якіх можна сябе рэалізаваць у творчасці і навуковай дзейнасці, куды можна звярнуцца са сваімі пытаннямі і як дапамагчы сябрам і аднакурснікам.

Мы спыталі некаторых удзельнікаў форуму пра іх гісторыю паступлення ва ўніверсітэт, першыя ўражанні і далейшыя планы.

Таджыкістан
Азамат БАБОЕВ, 4 курс, ФМА:

– Я скончыў рускамоўную школу і хацеў паехаць вучыцца ў рускамоўную краіну. Было некалькі варыянтаў, у тым ліку Казахстан і Расія. Калі я выбіраў, то раіўся з дзядзькам. Ён часта ездзіць па розных краінах, і на той час адной з апошніх краін, якую ён наведваў, была Беларусь. Яму настолькі спадабаўся Мінск, што, калі паўстала пытанне выбару месца вучобы, ён сказаў: «Ты не пашкадуеш». І я вырашыў даверыцца дзядзьку і за гэтыя 4 гады сапраўды не пашкадаваў.

Падчас вучобы я пазнаёміўся са студэнтамі з розных краін. Цяпер, калі я паеду ў Туркменістан, Расію, Лівію, Іран, у мяне там ёсць сябры ці аднакурснікі. Важнае месца ў маім студэнцкім жыцці займае савет зямляцтваў. Маё знаёмства з ім адбылося ў 2019, калі я ўпершыню наведваў свята «Наўруз». Тады я пачаў распытваць, што такое савет зямляцтваў. Мне казалі, што гэта арганізацыя для замежных студэн-

«Welcome week BSU»: сяброўская сустрэча са студэнтамі замежжа

таў, якая дапамагае адаптавацца, дапамагае з дакументамі і ладзіць розныя мерапрыемствы. Мне стала цікава, і паколькі я са школы быў актыўным навучэнцам, то адразу падаў заяўку. Калі мяне прынялі, я сам пачаў ствараць актыўнасці. Першапачаткова быў старшынёй таджыцкага зямляцтва, праз 2 гады стаў намеснікам старшыні Гадама Чарыева, летась стаў яго пераёмнікам.

Я стараюся захоўваць традыцыі, якія сфармаваліся ў савецкае зямляцтваў за гады існавання, імкнуся адпавядаць таму ўзроўню, які быў дасягнуты, і пашыраць дзейнасць савета і далей.

Я студэнт-бюджэтнік, таму пасля вучобы вярнуся ў сваю краіну на адпрацоўку, пэўны час планую працаваць па спецыяльнасці. Але ў будучыні хацеў бы вярнуцца ў Беларусь у якасці дыпламата, пасла ці консула.

Джэвід ІКРАМАЎ, 3 курс, ФПМІ:

– Калі я разглядаў паступленне ў ВУЗ сваёй краіны, зразумеў, што ў нас не даюць той адукацыі, якую я хачу. Таму абраў БДУ, прэстыжны ўніверсітэт, які знаходзіцца на высокай пазіцыі ў сусветным рэйтынгу. Тут даюць добрую адукацыю па праграмаванні. У нас у Таджыкістан нацыянальным універсітэце ёсць сумесны з БДУ факультэт, таму я паступіў на праграму 2+2. Але, на мой погляд, выкладчыкі і навучальны працэс у БДУ мацнейшыя. Здаецца, што тут хочучы, каб ты навучыўся праграмаванню за кароткі час. Але ў мяне ёсць талент вучыцца ў хуткім тэмпе, таму я не здаюся.

Калі я прыехаў у Беларусь, мне перш за ўсё спадабалася надвор'е. Тут вельмі свежа, а ў Таджыкістане заўсёды вельмі гарача і пыльна.

Мой брат працуе праграмістам у Дубаі. Хаця сам ён скончыў універсітэт у Малайзіі, мне раіў паступіць сюды. Калі я скончу вучобу, планую папрацаваць у Беларусі пару гадоў, зарабіць грошай і з'ехаць да брата.

Туркменістан
Сельбі БЕШЫМАВА, 4 курс, ФМА:

– Мне хацелася паехаць у нейкую рускамоўную краіну, таму што я размаўляю на рускай мове. Думаю, што вучыцца ў краінах Еўропы было б складана. Ды і мой настаўнік на курсах казаў, што трэба выбіраць самы лепшы ўніверсітэт краіны. Гэта не павінна быць 20-я ВУЗ Англіі, няхай гэта будзе найлепшы ўніверсітэт Рэспублікі Беларусь.

Асаблівых цяжкасцяў у адаптацыі не было. Вядома, гэта зусім новая атмасфера, новыя людзі. Мяне здзівіла, што ў БДУ вучыцца так шмат студэнтаў з нашай краіны, і ўвогуле, вельмі шмат замежных студэнтаў. З імі можна спакойна пагутарыць і зразумець, што ты не самотны ў тых праблемах, якія ўзнікаюць. Мы ўсе бегаем, афармляем адны і тыя ж дакументы, знаёмімся, камунікуем, і гэта вялізная падтрымка.

У Беларусі мне падабаюцца людзі, яны добрыя і ветлівыя. Я вельмі хутка завяла сяброў на патуку, і ўсе да мяне добра ставіліся. Таксама не было ніякай дыскрымінацыі ад беларускіх студэнтаў і выкладчыкаў.

Не скажу, што нашыя культуры моцна адрозніваюцца. Усё ж такі ў постсавецкіх краін адна гісторыя, культура. Нас выгадалі нашы мамы і бабулі, якія жылі ў Савецкім Саюзе. Але я вельмі сумую па сваіх нацыянальных стравах. Добра, што савет зямляцтваў праводзіць шмат мерапрыемстваў, дзе можна нешта прыгатаваць і падзяліцца сваёй роднай культурай з іншымі.

Пасля выпуску хацелася б вярнуцца дадому, вельмі сумую па родных і блізкіх. Ды і на перыяд навучання выпаў такі час, калі ўвесь свет змагаецца з пандэміяй і няма рэгулярных авіязносін. За 4 гады вучобы я ні разу не была дома. А там – я б паглядзела, якія ў мяне ёсць перспектывы і куды я б магла прымяніць атрыманую адукацыю, веды і навыкі.

Лэйлі ДЖУМАКУЛЫЕВА, 4 курс, ФІЛФАК:

– Бацькі хацелі, каб я вучылася менавіта ў Беларусі. У нас тут ёсць сваякі, яны самі вучыліся ў БДУ і парайлі мне. Важна, што краіна спакойная, можна атрымаць добрую адукацыю, БДУ з'яўляецца прэстыжным універсітэтам.

Калі толькі прыехала, вельмі сумавала па маці. Але іншых цяжкасцяў не было, бо я ведаю рускую мову, а сваякі дапамагалі.

У БДУ вельмі добрыя выкладчыкі, не такіячныя. Зручныя бібліятэкі. У іх можна знайсці амаль усё, што трэба для вучобы. А калі я час-госці не знаходжу, то заўсёды можна звярнуцца ў Нацыянальную бібліятэку. Там сапраўды ёсць усё. Падабаецца, што замежны студэнт можа атрымаць скідку на навучанне, калі добра вучыцца і ўдзельнічае ў мерапрыемствах. Я ўжо два разы атрымала скідку, і таму ў гэтым годзе не аплачваю вучобу. Гэта вялізны плюс і сапраўдны падарунак для мяне.

Мне ў Беларусі падабаецца амаль усё, акрамя надвор'я. Для

мяне вельмі ветрана і дажджліва. Я не прывыкла да такога, хоць ужо чацвёрты год тут жыю. У Беларусі вельмі цікавая культура. Я была на многіх святах, мне падабаюцца беларускія танцы.

Пасля выпуску планую перш за ўсё паехаць дадому. Таксама разглядаю паступленне ў магістратуру ў Туркменістане ці іншай краіне. Я ведаю туркменскую, узбекскую, турэцкую, рускую, англійскую, нямецкую і нядаўна пачала вывучаць арабскую мову. Можна атрымаецца паступіць у Турцыю.

Узбекістан
Рустамбек ТАЛІПАЎ, 1 курс, ФПМІ:

– Я прыехаў у Беларусь таму што тут адукацыя лепшая, чым у краінах Сярэдняй Азіі. Я чуў, што шмат якіх прафесійных праграмістаў выходзяць з БДУ, і таму паступіў менавіта сюды.

Першае, што мне спадабалася ў Беларусі, гэта дарогі. Тут сапраўды добрыя дарогі, шмат розных аўтамабіляў. Таксама падабаюцца беларускія дажджы. У нас суха і сонечна, а мне больш падабаецца дажджлівае надвор'е.

Калі я жыву ў Узбекістане, я еў стравы беларускай кухні. Асабліва палюбіліся варэнкі з вішняй і з бульбай, але ў нас іх знайсці складана, не ўсе іх любяць, таму даводзілася гатаваць самому. Тут для мяне раздолле – можна без праблем купіць варэнкі з самымі рознымі начынкамі: і з чарніцамі, і нават з шакаладам.

Вельмі цікавыя мерапрыемствы ў БДУ, я ўжо ўдзельнічаў у некалькіх і хацеў паісці ў валанцёрства. Даведзёўся, што тут ёсць нават валанцёрскі цэнтр. Буду дапамагаць старым людзям і тым, хто мае патрэбу ў дапамозе. Пасля вучобы планую паступіць у магістратуру ў Нарвегіі.

Ірода ЭРГАШАВА, 4 курс, МДЭ імя А. Д. Сахарова:

– Я прыехала ў БДУ па праграме 2+2. У нас у Нацыянальным дзяржаўным універсітэце Узбекістана імя Мірзы Улугбека ўпершыню адкрыўся сумесны з БДУ факультэт. Там быў набор на 2 напрамкі – медыцынская экалогія і медыкабіялагічная справа. Набіралі па 50 чалавек, і так атрымалася, што я здала іспыты і прайшла. 2 гады мы адвучыліся ў Узбекістане і на 2 гады прыехалі вучыцца ў МДЭ імя А. Д. Сахарова на факультэт медыцынскай экалогіі.

Мне падабаецца, што і надвор'е, і атмасфера блізкія да Еўропы. Вельмі шмат зялёных пар-

каў і сквераў, дзе можна бавіць час, шмат гандлёвых цэнтраў. У мінулым годзе, калі я далучылася да савета зямляцтваў, мы наведвалі Брэст. Мяне вельмі мяне ўразіла Брэсцкая крэпасць.

Цяпер я хачу паступіць у магістратуру менавіта ў БДУ. А пасля вучобы планую падарожнічаць. Мару наведаць Францыю, Японію, Швейцарыю, Карэю і Сінгапур.

Лівія
Ахмед АБДУЛКАДЗІР, 1 курс, ФМА:

– Я прыехаў паступаць у Беларусь тры гады таму, мой бацька працуе тут у пасольстве Лівіі. Я паступіў у БДУ, бо раней у мяне тут вучыўся брат. Ва ўніверсітэце мне падабаюцца мерапрыемствы, я нават удзельнічаў у УГМ.

Я не вельмі добра размаўляю па-руску, таму што сяброў у Беларусі ў мяне пакуль няма. Планую іх завесці падчас вучобы. На вуліцы ці ў інтэрнаце гэта зрабіць не атрымалася, бо мае суседзі па пакоі – студэнты з Калумбіі, Узбекістана. Хоць мне не важна, адкуль сябар, але вельмі не хапае практыкі рускай мовы. Пасля ўніверсітэта я хачу далей вучыцца. Я б хацеў адвучыцца ў магістратуры, пасля чаго працаваць у Лівіі.

Расія
Элізабэт ГЮРДЖАН, 4 курс, журфак:

– Я прыехала на факультэт журналістыкі па абмене на адзін семестр з Валгаградскага дзяржаўнага ўніверсітэта. БДУ прапанаваў праграму стажыроўкі па журналістыцы, таму захацелася прыехаць, пажыць, атрымаць нейкі досвед у навучальнай і творчай дзейнасці.

Часам не адчуваеш, што ты ў іншай краіне. Мова, архітэктура – усё гэта вельмі блізкае, не адчуваеш, што ты недзе далёка ад дома. Добрае ўражанне ад людзей. Нас вельмі гасцінна сустрэлі і дапамагалі ў першыя дні, калі было цяжка адаптавацца. Мне вельмі спадабаўся горад, шкаду, што не дадалася пра магчымасць прыехаць сюды раней, бо ўжо ў снежні я еду назад. Але пасля вучобы хацелася б вярнуцца ў госці.

У дзень урачыстага закрыцця адбыўся круглы стол з удзелам начальніка УВРМ Кацярыны Зуевай. Студэнты падзяліліся сваімі ўражаннямі, расказалі, што ім спадабалася, чаго не хапіла, і выказалі свае ідэі для паляпшэння форуму. Усім хлопцам і дзяўчатам уручылі сертыфікаты ўдзельнічаў праекта. А ў наступным годзе арганізатары паабяцалі павялічыць маштабы форуму, прыдумаць новыя мерапрыемствы і зрабіць «Welcome week BSU» добрай традыцыяй.

Ганна КАЗАКОВА

Першыя ў сумесным кіраванні БДУ

Студэнцкі савет БДУ – самы малады орган студэнцкага сумеснага кіравання ўніверсітэта. Расказаць больш падрабязна пра сутнасць новаўвядзенняў і ўвогуле пра аб'яднанне мы запрасілі яго старшыню – чацвёртакурсніцу факультэта міжнародных адносін Аліну РАЦЬКОВУ.

Давайце знаёміцца

Студэнцкі савет – гэта вышэйшы каардынацыйны орган, які накіроўвае і кансалідуе работу 5 органаў студэнцкага сумеснага кіравання і 2 моладзевых аб'яднанняў БДУ. Яго галоўная задача – прадстаўляць інтарэсы студэнтаў перад органамі кіравання ВУ, выкладчыцкім корпусам, грамадскімі і дзяржаўнымі арганізацыямі. Тым самым ён умацоўвае ўнутрыўніверсітэцкія і міжуніверсітэцкія, рэгіянальныя і міжнародныя сувязі.

З 2014 па сярэдзіну 2022 года арганізацыя насяла назву Студэнцкая асамблея БДУ. Зараз у аснове Студэнцкага савета БДУ стаіць генеральны камітэт, куды ўваходзяць старшыня, адказны сакратар, намеснік старшыні і ўсе старшыні студэнцкіх арганізацый БДУ. Гэта падраздзяленне выпрацоўвае прапановы па развіцці органаў студэнцкага сумеснага кіравання. Можна сказаць, што работа тут выбудоўваецца па ланцужку «Ад студэнтаў – студэнтамі – для студэнтаў».

Студэнцкі савет курыруе праекты і мерапрыемствы падначаленых арганізацый, можа спрыяць у іх правядзенні. Так ці інакш, актывісты ўсіх іншых арганізацый – гэта частка студэнцкага савета, таму яго прадстаўнікі часта ўдзельнічаюць у розных ініцыятывах як запрошаныя госці.

– Наша аб'яднанне мае ўласную зону адказнасці, у большасці выпадкаў гэта міжнародныя праекты, для правядзення якіх утвараюцца асобныя ініцыятыўныя групы. Пастаянна арганізацыйнага камітэта ў студэнцкім савета няма, паколькі ўсе актывісты – прадстаўнікі арганізацый, якія ўваходзяць у яго склад. На гэтым і будзе сістэма студэнцкага сумеснага кіравання, – распавядае Аліна Рацкова. – Зараз мы арганізуюем дзейнасць факультэцкіх студэнцкіх саветаў, кіраўнікі якіх увойдуць у савет старшынь Студэнцкага савета БДУ. На ім будуць абмяркоўвацца ўсеагульныя пытанні студэнцкага сумеснага кіравання нашай ВУ. Напрыклад, зараз прырытэтным для арганізацыі з'яўляецца распрацоўка трох асноўных нарматывных дакументаў – «Стратэгіі развіцця студэнцкага сумеснага кіравання БДУ», «Стратэгіі развіцця карпаратыўнай культуры» і «Стратэгіі развіцця інфармацыйнай культуры медыяпрасторы органаў студэнцкага сумеснага кіравання».

Я пазнаю цябе па праектах

Найбольш знакавымі ініцыятывамі Студэнцкага савета БДУ выступаюць міжнародны моладзевы форум «М. І. Р: Моладзь. Інтэграцыя. Развіццё», міжнародны патрыятычны студэнцкі форум «Святло Вялікай Перамогі», міжнародная школа студэнцкай журналістыкі, форум студэнцкіх ініцыятыў і адукацыйныя курсы «Універсітэт+».

Актыўнасці форуму студэнцкіх ініцыятыў сёлета прайшлі ва ўніверсітэце ўпершыню. Першакурснікам прэзентавалі студэнцкія арганізацыі БДУ, знаёмілі іх са студэнцкім актывам, праводзілі адукацыйныя інтэнсівы па камандаўтварэнні, стварэнні прэзентацый, кіраванні праектамі, сустрэчы, прысвечаныя навыкам аптымізацыі работы. Прадстаўнікі аб'яднанняў дапамаглі студэнтам малодшых курсаў з распрацоўкай праектаў па васьмі напрамках, прадстаўленых на форуме. Цікава, што кожная арганізацыя і пасля форуму адказная за рэалізацыю прапанаваных праектаў і працягвае куратарства над студэнтамі-ўдзельнікамі. Такімі ініцыятывамі сталі студэнцкія навуковы часопіс Science now ад

студэнцкага савета па якасці адукацыі і навуцы, грамадска-патрыятычны праект «Спазнай Беларусь» ад БРСМ, «Акрэдытацыя валанцёраў» ад студэнцкага савета, World Students Fest ад студэнцкага саюза, «Дзень нацыянальнай кухні» ад савета зямляцтваў, квест па інтэрнатах ад савета інтэрнатаў студэнцкага гарадка, «ABIFest: на шаг бліжэй!» ад савета старастаў.

Міжнародны моладзевы форум «М. І. Р: Моладзь. Інтэграцыя. Развіццё» праводзіцца ў кастрычніку, сёлета – ужо ў шосты раз. На гэтай пляцоўцы лідары студэнцкіх арганізацый ВУ з краін СНД і Еўропы абменьваюцца вопытам. На працягу тыдня кіраўнікі аб'яднанняў абмяркоўваюць зладзеныя з'явы з дзейнасці студэнцкага сумеснага кіравання і ўдзельнічаюць у сустрэчах з экс-

пертамі па той ці іншай праблеме. Так, тэмай форуму ў 2022 годзе стала студэнцкае лідарства ў межах вышэйшай школы.

Самакіраванне VS сумеснае кіраванне

Пераход ад студэнцкага самакіравання да студэнцкага сумеснага кіравання адбыўся па ініцыятыве студэнтаў Беларусі. Моладзь хацела быць паўнаважнай часткай кіраўніцтва сваіх універсітэтаў, рэалізоўваць праекты і ініцыятывы разам з адміністрацыямі ВУ. Ініцыятарам падпісання сеткавага ўзгаднення аб узаемадзеянні паміж студэнцкімі саветаў краіны стаў БДУ, і ў чэрвені дакумент быў падпісаны прадстаўнікамі 9 універсітэтаў. Пазней у межах Беларускага студэнцкага патрыятычнага форуму яго пад-

трымалі яшчэ 7 устаноў вышэйшай адукацыі. Паміж універсітэтамі Беларусі пануе сапраўднае сяброўства, дзякуючы дзейнасці актывістаў студэнцкіх саветаў, а таксама інфармацыйнай падтрымцы калег з іншых універсітэтаў і агульным мерапрыемствам.

Адным з ключавых новаўвядзенняў стала з'яўленне ў палажэнні студэнцкага савета нашага ўніверсітэта асобнай главы «Узаемадзеянне з адміністрацыяй БДУ». Дзякуючы такому дапаўненню, прадстаўнікі студэнцкага савета могуць прымаць удзел у рабоце калегіяльных органаў універсітэта: рэктарата, Савета БДУ і інш.

– Самакіраванне і сумеснае кіраванне – два блізкія па сваёй сутнасці напрамкі. У самакіраванні мы арганізавалі дзейнасць сваіх аб'яднанняў, прыдумлялі праекты, у сумесным кіраванні мы робім усё тое ж, толькі пры большай падтрымцы адміністрацыі ўніверсітэта. Так, напрыклад, пры садзейнічанні ВУ ў пачатку верасня ўпершыню ў дзейнасці студэнцкага савета прайшла дзесяцідзённая стажыроўка студэнтаў Кубанскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта імя І. Ц. Трубіліна. Студэнты ўвесь гэты час наведвалі адукацыйныя воркшопы, якія вялі выкладчыкі нашага ўніверсітэта, найлепшыя выпускнікі, студэнты-актывісты. Узаемадзеянне ў межах студэнцкага савета вельмі каштоўнае, паколькі дзякуючы яму мы можам увадзіць у жыццё нешта карыснае для нашых студэнтаў. Актывнасці па-за заняткамі – гэта ж самае яркае ў студэнцкім жыцці нашага жыцця, – гаворыць старшыня савета Аліна Рацкова.

Скажы, хто кіраўнік, і я раскажу пра арганізацыю

– Знаёмства са студэнцкім самакіраваннем у мяне адбылося на першым курсе. Тады я шукала сябе і замацавалася ў студэнцкім савета па якасці адукацыі (цяпер – студэнцкі савет па якасці адукацыі і навуцы). Удзел у арганізацыі факультэцкіх і ўніверсітэцкіх актывнасцяў паглынуў з галавой: я паўдзельнічала ў выбарах старшыні арганізацыі і стала яе кіраўніком. Тут я стала больш разумець, як студэнцкія арганізацыі працуюць знутры, і вырашыла паспрабаваць сябе ў ролі старшыні вышэйшага органа студэнцкага сумеснага кіравання.

Пасля таго, як я стала старшынёй, за тры месяцы студэнцкі савет правёў чатыры форуму. У найбліжэйшы час нас чакае яшчэ адно мерапрыемства такога маштабу. Правільна кажуць, што маладосць аддае ўсю сябе. У студэнцкім жыцці важна затрачваць свой час на тры справы, якія «перажывуць» нас. І ўсё зробленае ў студэнцкім савета накіравана на тое, каб арганізацыі ўдасканаліся, прыносілі карысць такім жа студэнтам, як мы самі, каб рабілі навучальны працэс ва ўніверсітэце больш насычаным з розных бакоў.

Па-за вучобай і студэнцкім жыццём мае інтарэсы таксама звязаны з моладзевымі арганізацыямі. Напэўна, бярэ сваё спецыяльнасць «сусветная эканоміка», дзе вучуся, бо такога кшталту цікавасці блізкія да міжнародных сувязяў і карэлююць з маёй будучай прафесіяй. Улетку стала старшынёй Камісіі па міжнародных справах Моладзевага парламента Нацыянальнага сходу Беларусі. Усюды хочацца паспець, бо на чацвёртым курсе ты ўсё часцей разумееш, што часу ажыццявіць ідэі застаецца не так шмат, як бачылася напачатку.

Маладосць – гэта калі ты вывучаеш і хочаш вывучаць. Студэнцкі савет БДУ – магчымасць вучыцца і ўдасканальваць лідарскія якасці. Я, напрыклад, цяпер ведаю многае з таго, пра што раней не задумвалася: кіраванне камандай, этапы арганізацыі мерапрыемстваў, асновы вэб-дызайну і іншае. Таму, калі нехта разважае пра ўваход у студэнцкую арганізацыю, раю яму не баяцца і хутчэй улівацца ў аб'яднанне. Чым бы ты ні займаўся, заўсёды побач знойдуцца тыя, хто прыйдзе на дапамогу, падхопіць ідэю, падкажа.

Восень: «КЛУМБе» — восем

«Клумба 8.0. Бясконцасць. Квест. Чаяванне. Сябры. Творчасць» – менавіта такімі словамі з афішы мерапрыемства можна сцісла апісаць тое, як прайшло святкаванне дня нараджэння студэнцкага літаратурнага аб'яднання БДУ «КЛУМБа». Сёлета яму споўнілася восем гадоў.

Святкаванне дня нараджэння – гэта назменная традыцыя клумбаўцаў. Кожны год яны стараюцца сустрэцца ў канцы верасня – пачатку кастрычніка, каб успомніць, як пачынала квітнець іх «КЛУМБа». Сёлета самыя актыўныя ўдзельнікі пачалі думаць, як прыўнесці ў гэты дзень нешта новае, знайсці незвычайны фармат сустрэчы. Хутка ідэя знайшлася: думку пра правядзенне творчага квесту падхапілі як новыя ўдзельнікі аматарскай суполкі, так і «старэнькія». І навуковая чытальня зала фундаментальнай бібліятэкі БДУ сабрала гасцей. Тут пяць каманд з ліку новых і старых сяброў аб'яднання на пяці творчых пляцоўках спаборнічалі за першынство на святочным п'едэстале.

«Галоўны набытак за восем гадоў – гэта тое, што мы існуем. Бо для студэнцкага аматарскага аб'яднання 8 гадоў – значны час. Нас вельмі радуе тое, што на свята сабраліся і «старажылы», і тыя, хто добра знаёмы з «КЛУМБай», і тыя, хто пачуў гэта слова зусім нядаўна», – адзначыла куратар

аб'яднання, вядучы бібліятэкар аддзела гуманітарна-асветніцкай работы і папулярнага аўтара і радках да выяў удзельнікам патрэбна было ідэнтыфікаваць «схаваных» паэтаў і пісьменнікаў, а таксама іх творы.

У аснову першай «станцыі» «Замарожаныя пачуцці» леглі карыкатуры і вершаваныя пародыі Анатоля Зэкава з аднайменнай кнігі. Па малюнках аўтара і радках да выяў удзельнікам патрэбна было ідэнтыфікаваць «схаваных» паэтаў і пісьменнікаў, а таксама іх творы. Пляцоўка «Складзі па нотах» стала месцам, дзе каманды маглі паказаць веды ў беларускай музыцы. З некалькіх набораў збытых радкоў ім трэба было скласці кампазіцыю і адгадаць выканаўцаў ці аўтара. Пры гэтым дыяпазон кампазіцый пачынаўся народнымі песнямі і заканчваўся творчасцю сучасных выканаўцаў: ад складанага – да больш лёгкага. Распрацоўшчык заданняў выпускнік філалагічнага факультэта Ягор Кудакцін адзначыў, што ўдзельнікі добра справіліся з яго пікетам, і нават зараблялі дадатковыя балы: гэта было магчыма, калі радкі мяняліся месцамі, але сэнс твора заставаўся ранейшым. Ягор гаворыць, што акрамя спартыўнага азарту ўдзельнікі змаглі правесці пачуццё рытму і рыфмы: гэта было карысна юнакам і дзяўчатам як аўтарам-пачаткоўцам.

«Калі з'явілася ідэя правядзення квесту, я падумала, што на ім павінна быць нешта цікавае, запамінальнае і адначасова небанальнае, як, напрыклад, звычайная апытанка па літаратуры. І па аналогіі з гульнямі-шукалкамі ў інтэрнэце прыдумала, што на пляцоўцы ўдзельнікі могуць

пазнаваць літаратурны твор і яго аўтара па тых прадметах, якія яны ўбачаць перад сабой», – падзялілася мэдэратар пляцоўкі «Алюзіі» drugaкурсніца філфака Марыя Шкляр.

Якія творы ўзгадалі б вы, калі б убачылі саламянага жураўля з надпісам «Я крычу», ляльку ў каробачцы для акулараў, плюшавую цацку-сэрца ў руках, крышталёвага зубра і фарфравую фігурку казака? А каманды называлі «Жураўліны крык» Васіля Быкава, «Чалавека ў футарале» Антона Чэхава, «Сэрца на далоні» Івана Шамякіна, «Песню пра зубра» Міколы Гусоўскага і «Тараса Бульбу» Мікалая Гоголя.

Тыя, хто трапіў у навуковую залу, калі ўдзельнікі выконвалі заданні на пікеце «Чытанка», мог убачыць маленькія тэатральныя выступленні. Тут хлопцы і дзяўчаты павінны былі прачытаць урывкі з вядомых твораў, выкарыстоўваючы спадручныя сродкі і ўласную харызму. Так на пляцоўку перанесліся «Дыпламаваны баран», «Паўлінка», студэнцкі інтэрнат з верша Эдуарда Асадава і інш.

Заклучным этапам квесту стала пляцоўка «Зашыфраваная памяць», дзе каманды сустракала студэнтка ФМА Марыя Гедзімін:

«Паколькі я фатограф, памяць для мяне – гэта моманты, якія захавалі фотаздымкі. Кожны такі момант – гэта асобная гісторыя, аповед. Таму свой пікет хацела звязаць з гэтым. Яго сутнасць у тым, каб суаднесці фотаздымкі беларускіх пісьменнікаў і паэтаў, а таксама клумбаўцаў у дарослым узросце з выявамі гэтых людзей у дзяцінстве ці юнацтвам, – расказала drugaкурсніца.

Ніл Гілевіч, Рыгор Барадулін, Уладзімір

Караткевіч, Янка Купала, Яўгенія Янішчыц, Анатоль Зэкаў... Фотакарткі змяшаліся ў адным віры. І кожная каманда спрабавала выбраць для сябе ўласную стратэгію «расшыфроўкі» выяў. «Давайце спачатку вызначымся з жанчынамі – іх меней», – гаварылі адны ўдзельнікі. «Глядзі па вачах і носе – не прагадаеш», – пераконвалі другія. «Складвай больш старыя фотаздымкі з тымі, хто пісаў раней за ўсіх», – падказвалі адзін аднаму трэція.

Сабраныя на пляцоўках балы вырашылі лёс перамогі. Квестаўскі «топ-3» закрыла каманда прадстаўнікоў хімфака «Гексацыянафераты», на другім месцы ўпэўнена сябе адчулі хлопцы і дзяўчаты з «Рамонкавых думак». А наперадзе ўсіх, на галоўнай прыступцы спаборніцтваў, апынулася каманда «Чатыры калекі». Перамога гэтай «зборнай» дадала святу яшчэ больш гумару, бо яшчэ ў пачатку вечара ўдзельнікі выбралі дэвіз «Галоўнае не перамога, а ўдзел».

Святочны вечар па традыцыі завяршыўся клумбаўскімі пачастункамі і знаёмствам старэйшых сяброў аб'яднання з тымі, хто далучыўся да яго зусім нядаўна.

«На «КЛУМБе» пануе настолькі дамашняя атмасфера, што хочацца проста быць з вамі. Я даўно шукаў месца, дзе збіраюцца ўсе творчыя людзі. І толькі сёння зразумеў, што «КЛУМБа» – якраз тое, чаго мне не хапала», – адзначыў першакурснік філфака Іван Чаўкота, якога падтрымала студэнтка хімфака Паліна Грышанава: «Згодная, было б вялікай памылкай не завітаць да вас».

Ірына ІВАШКА

